

Обов'язковість зазначення номенклатурної позиції: практичний погляд закупівельника

У цій статті поговоримо про доволі типову помилку закупівельників — незазначення номенклатурних позицій під час здійснення публічних закупівель.

Процедура розміщення інформації про публічні закупівлі, яка оприлюднюється на вебпорталі Уповноваженого органу у складі електронної системи закупівель, подання інформації, документів, звернень та скарг, одержання повідомлень через електронну систему закупівель відбувається відповідно до Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від [11.06.2020 № 1082](#) (далі — Порядок № 1082).

Більшості замовників відомо, що під час розміщення в електронній системі закупівель інформації про предмет закупівлі в окремих полях зазначається інформація, зокрема, щодо:

назви предмета закупівлі (у разі визначення предмета закупівлі «послуга з виконання науково-технічних робіт» у цьому електронному полі зазначається конкретна назва науково-технічної роботи);

коду предмета закупівлі відповідно до класифікаторів або назви згідно з ДСТУ, державними або галузевими будівельними нормами, які передбачені для визначення предмета закупівлі відповідно до Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого Уповноваженим органом, та їх назви;

міжнародної непатентованої назви лікарського засобу в разі визначення предмета закупівлі «лікарський засіб». Якщо предмет закупівлі містить два та більше лікарських засобів, замовником зазначається МНН кожного лікарського засобу;

коду та назви медичного виробу відповідно до національного класифікатора [НК 024:2023 «Класифікатор медичних виробів»](#) у разі визначення предмета закупівлі «медичний виріб». Якщо предмет закупівлі містить два та більше медичних виробів, замовником зазначаються код та назва кожного медичного виробу. Про новий класифікатор ми повідомляли спільноту у статті [«З 15.06.2023 нові правила визначення предмета закупівель медичних виробів!»](#);

коду за показниками третьої – п'ятої цифр Єдиного закупівельного словника у разі визначення предмета закупівлі «послуга з професійної підготовки або перепідготовки, підвищення кваліфікації для безробітних громадян, що надається за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування

України на випадок безробіття»;

коду за показниками другої – п'ятої цифр Єдиного закупівельного словника у разі визначення предмета закупівлі «роботи»;

коду та назви відповідно до [Єдиного закупівельного словника](#) у разі визначення предмета закупівлі «послуга з поточного ремонту або послуга з виконання науково-технічних робіт».

Проте **не всі** замовники під час унесення інформації щодо предмета закупівлі товарів та послуг в оголошення, оприлюднення яких передбачено [Законом України «Про публічні закупівлі»](#) від 25.12.2015 № 922-VIII (далі — Закон), в окремих електронних полях зазначають інформацію щодо:

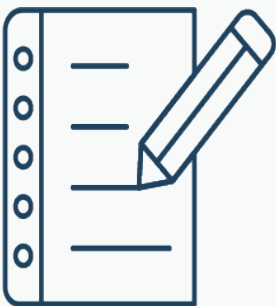
назви товару чи послуги кожної номенклатурної позиції предмета закупівлі;

коду товару чи послуги, визначеного згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі.

Незазначення такої інформації в електронній системі закупівель може призвести до неприємних наслідків. Далі підтвердимо цю тезу на реальних прикладах.

Практика ДАСУ щодо зазначення номенклатурних позицій

Розглянемо висновки моніторингів Державної аудиторської служби України (далі — Держаудитслужба), у яких встановлено порушення вимог пункту 14 Порядку № 1082.

Моніторинг UA-M-2023-07-04-000049, оголошення

[UA-2023-05-18-003140-a](#)

Так, в оголошенні про проведення відкритих торгів замовником зазначено код предмета закупівлі ДК 021:2015: **34110000-1**: Легкові автомобілі, **тоді як Національний**

класифікатор України ДК 021:2015 «Єдиний закупівельний словник», затверджений наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.12.2015 № 1749 (далі — Національний класифікатор України), **містить позицію, що найбільше відповідає назві номенклатурної** позиції предмета закупівлі щодо товару, який має намір придбати замовник, ДК 021:2015: **34111100-9**: Легкові автомобілі типу «універсал».

За результатами аналізу питання повноти відображення інформації в оголошенні про проведення відкритих торгів **установлено порушення** вимог пункту 14 Порядку № 1082 та пункту 24 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості). Північно-східний офіс Держаудитслужби зобов'язав здійснити заходи, направлені на недопущення встановлених порушень у подальшому, а також притягнення до відповідальності осіб, якими допущені порушення.

Читайте також на порталі [«ДАСУ зобов'язує притягнути до відповідальності осіб, якими допущено порушення? Зачекайте! Ознайомтесь з думкою суду»](#).

Коментар: наприклад, на майданчику <https://zakupki.prom.ua/> номенклатурна позиція предмета закупівлі «Легковий автомобіль Renault DUSTER (або еквівалент)» зазначається так:

Електронна тендерна документація

Як користуватися електронною тендерною документацією – дізнайтеся з [покрокової інструкції](#)

Товари, роботи та послуги

* Конкретна назва предмета закупівлі

* Класифікатори

* Строк поставки/виконання робіт/надання послуг(початкову дату можна не вказувати) До

Інші умови постачання

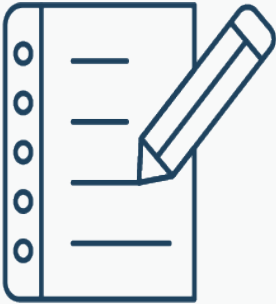
Наприклад, постачання на декілька адрес

* Країна

Таким чином, на майданчиках в електронне поле «Класифікатор» вводиться

номенклатурна позиція, у досліджуваному випадку це «34111100-9: Легкові автомобілі типу „універсал“».

У подальшому при формуванні оголошення про проведення відкритих торгів електронною системою закупівель автоматично підтягується код за Єдиним закупівельним словником: ДК 021:2015:34110000-1: Легкові автомобілі.

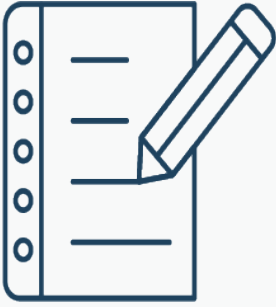
Моніторинг UA-M-2023-07-11-000065, оголошення
[UA-2023-05-24-007989-a](#)

Відповідно до інформації про предмет закупівлі, оприлюдненої в електронній системі закупівель, замовник зазначив вид предмета закупівлі «товар», а саме дизельне паливо та бензин марки А-95, та вказав код ДК 021:2015:**09130000-9**: Нафта і дистилати. **Водночас Національний класифікатор України містить такі номенклатурні позиції щодо товару, який є предметом досліджуваної закупівлі: 09132000-3: Бензин, 09134200-9: Дизельне паливо.**

Моніторингом встановлено, що під час розміщення та оприлюднення інформації щодо предмета закупівлі (оголошення про проведення відкритих торгів) **замовником не зазначено інформації щодо коду товару, визначеного згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві кожної номенклатурної позиції предмета закупівлі**, чим порушено вимоги пункту 14 Порядку № 1082 та пункту 24 Особливостей.

Держаудитслужба зобов'язала вжити заходів (зокрема, проведення роз'яснювальної роботи, економічних навчань тощо) щодо недопущення в подальшому встановлених порушень, зокрема пункту 14 Порядку № 1082.

Можете завантажити [приклад протоколу про надання пояснення на запит моніторингу](#).

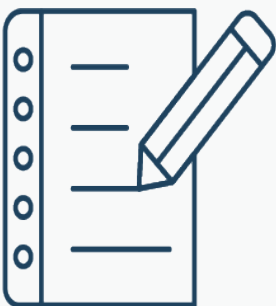
Моніторинг UA-M-2023-07-06-000001, оголошення

[UA-2023-07-04-008595-a](#)

Національний класифікатор України містить таку позицію щодо групи цифр за категорією та відповідає назві, що описує товар, який становить предмет закупівлі та який має намір придбати замовник згідно з інформацією, розміщеною в Додатку 2 до тендерної документації, а саме: **35113400-3: Захисний одяг (Protective and safety clothing), але при зазначенні в оголошенні про проведення відкритих торгів коду згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі, значиться ДК 021:2015: 35110000-8: Протипожежне, рятувальне та захисне обладнання.**

За результатами аналізу питання дотримання Порядку № 1082 **встановлено порушення** вимог пункту 14 Порядку № 1082 та пункту 24 Особливостей.

Управління Західного офісу Держаудитслужби в Хмельницькій області зобов'язало здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень у встановленому законом порядку, зокрема в межах законодавства вжити заходів щодо відміни відкритих торгів відповідно до підпункту 2 пункту 50 Особливостей.

Моніторинг UA-M-2023-07-06-000002, оголошення

[UA-2023-07-04-008716-a](#)

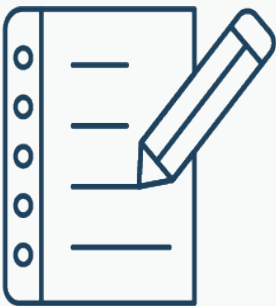
Встановлено, що в порушення пункту 24 Особливостей під час унесення інформації щодо предмета закупівлі в оголошення про проведення відкритих торгів не дотримано пункту 14 Порядку № 1082 щодо зазначення коду товару чи послуги, визначеного згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції

предмета закупівлі.

Національний класифікатор України містить таку позицію щодо групи цифр за категорією та відповідає назві, що описує товар, який становить предмет закупівлі та який має намір придбати замовник згідно з інформацією, розміщеною в Додатку 3 до тендерної документації, а саме: **09112200-9: Торф (Peat)**.

За результатами аналізу питання дотримання порядку розміщення інформації про публічні закупівлі **встановлено порушення** вимог пункту 14 Порядку № 1082 та пункту 24 Особливостей.

Управління Західного офісу Держаудитслужби в Хмельницькій області зобов'язало здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень у встановленому законом порядку, зокрема в межах законодавства вжити заходів щодо відміни відкритих торгів відповідно до підпункту 2 пункту 50 Особливостей.

Моніторинг UA-M-2023-07-05-000001, оголошення

[UA-2023-03-30-006682-a](#)

Відповідно до інформації про предмет досліджуваної закупівлі, оприлюдненої в електронній системі закупівель (оголошення про проведення відкритих торгів), замовник зазначив вид предмета закупівлі «товар», а також код класифікатора ДК 021:2015: **33600000-6: Фармацевтична продукція**.

Слід зазначити, що Національний класифікатор України містить такі коди: **33692100-8: Інфузійні розчини (натрію хлорид, розчин Рінгера, Сода-буфер, реосорбілакт)**, **33692700-4: Розчини глюкози (глюкоза)**, **33651300-1: Протимікобактеріальні засоби (метронідазол)**, **33651000-8: Загальні протиінфекційні засоби для системного застосування та вакцини (флуконазол)**, **33661200-3: Анальгетичні засоби (анальгін, налбуфін)**, **33621200-1: Кровоспинні засоби (кислота амінокапронова)**, **33651100-9: Протибактеріальні засоби для системного застосування (левофлоксацин, цефтриаксон, ципрофлоксацин, офлоксацин, грандзол)**, **33622200-8: Протигіпертонічні засоби (магнію сульфат)**.

Проте при зазначенні **в оголошенні про проведення відкритих торгів опису кожної номенклатурної позиції предмета закупівлі замовником визначено код ДК 021:2015: 33600000-6: Фармацевтична продукція**.

За результатами аналізу питання повноти відображення інформації в оголошенні про

проведення відкритих торгів **встановлено порушення** вимог пункту 14 Порядку № 1082 та пункту 24 Особливостей.

Північно-східний офіс Держаудитслужби зобов'язав здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень в установленому законодавством порядку шляхом недопущення установлених порушень у подальшому, зокрема шляхом забезпечення притягнення до відповідальності осіб, якими допущені такі порушення.

Ще більше висновків ДАСУ ви завжди знайдете в електронній книзі [«Моніторинг закупівель за Особливостями № 1178»](#).

Розглянемо це питання з точки зору позиції адміністративних судів України.

Практика суду щодо номенклатурних позицій під час оголошення закупівель

Приклад 1: закупівля поточного ремонту

Позиція суду у рішенні Тернопільського окружного адміністративного суду від 28.11.2022 у справі № 500/2753/22.

Суд зазначає, що **предметом закупівлі є послуги з поточного середнього ремонту** вул. Побутова, с. Вікно Тернопільської області. Водночас поточний ремонт — це широкий комплекс робіт, якому найбільше відповідає код, обраний замовником торгів.

Відповідно до пункту 3 розділу 1 [Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом від 15.04.2020 № 708](#), предмет закупівлі товарів і послуг визначається замовником згідно з пунктами 21 і 34 частини першої статті 1 Закону та за показником четвертої цифри Єдиного закупівельного словника.

Зважаючи на вищевказане, керуючись положеннями Закону та порядку визначення предмета закупівлі, замовником було вибрано код **45230000-8: Будівництво трубопроводів, ліній зв'язку та електропередач, шосе, доріг, аеродромів і залізничних доріг; вирівнювання поверхонь, що є належним для ширшого обсягу робіт та послуг, у тому числі для такої послуги, як поточний середній ремонт вулиці.**

Відповідно до ГБН Г. 1-218-182:2011 **поточний середній ремонт** — відновлення необхідних транспортно-експлуатаційних показників проїзної частини (рівності та шорсткості покриттів шляхом влаштування поверхневих обробок, тонкошарових покриттів або інших шарів зносу), виправлення незначних пошкоджень окремих елементів автомобільної дороги (земляного полотна, укосів виїмок та насипів, водовідведення, штучних споруд та інших) і доведення елементів облаштування до нормативних вимог.

З огляду на викладене, **суд вважає, що відповідач дійшов помилкових висновків про наявність порушень** у сфері публічних закупівель у спірних правовідносинах, а отже і оскаржуваний висновок підлягає скасуванню як протиправний.

Суд вирішив позов задовольнити повністю, визнати протиправним та скасувати висновок Управління Західного офісу Держаудитслужби в Хмельницькій області про результати моніторингу процедури закупівлі UA-2021-11-05-014821-b з предметом «Поточний середній ремонт вул. Побутова, с. Вікно, Тернопільської області», що оголошена комунальним підприємством «Тернопількомунінвест».

Завантажуйте також [шпаргалку щодо визначення предмета закупівель робіт, послуг з поточного ремонту, авторського та технічного нагляду.](#)

Приклад 2: закупівля бензину та дизельного палива (UA-2023-01-04-004438-a)

Позиція суду в рішенні Львівського окружного адміністративного суду від 20.07.2023 у справі № 380/2370/23.

«...Суд встановив, що у тендерній документації замовник зазначив вид предмета закупівлі „товар“, а саме: Бензин А-95 і Дизельне паливо (35000 л) — Лот 1, Бензин А-95 і Дизельне паливо (6300 кВт-год) — Лот 2 та код національного класифікатора України ДК 021:2015 Єдиний закупівельний словник ДК 021:2015: 09130000 Нафта і дистиляти.

Одночасно, як **правильно встановила** Держаудитслужба при проведенні моніторингу, Національний класифікатор України містить такі номенклатурні позиції щодо товару, який є предметом закупівлі, зокрема: 09132000-3: Бензин, 09134200-9: Дизельне паливо.

Таким чином, суд погоджується з висновком Держаудитслужби про те, що, не вказавши коду товару, найбільш відповідного назві номенклатурної позиції, Львівське комунальне підприємство „Львівсвітло“ порушило вимоги пункту 14 Порядку № 1082, пункту 24 Особливостей та пункту 37 розділу X Закону».

Приклад 3: закупівля овочів, фруктів (UA-2021-07-23-001368-a)

Позиція суду у рішенні Другого апеляційного адміністративного суду від 20.03.2023 у справі № 440/13533/21.

Як встановлено судом із матеріалів справи, відповідно до відомостей електронної системи закупівель замовником в оголошенні про проведення відкритих торгів UA-2021-07-23-001368-a у графі «Назва номенклатурної позиції предмета закупівлі» в окремих рядках зазначено такі номенклатурні позиції: «апельсин», «лимон», «слива», «банан», «груша», «яблуко», «буряк», «морква свіжа», «цибуля ріпчаста», «салат»,

«капуста білокачанна», «кріп свіжий», «горошок зелений свіжоморожений», «огірок свіжий», «кукурудза свіжоморожена», «помідор», «часник свіжий».

Однак навпроти кожного відповідного рядка в графі таблиці «Код згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі» позивачем визначено узагальнюючий код для всіх овочів та фруктів — ДК 021:2015: 03220000-9 Овочі, фрукти та горіхи СРУ: 03220000-9.

Водночас, відповідно до Національного класифікатора України, код товару, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі, для позицій:

— «апельсин» становить код ДК 021:2015: 03222220-1: Апельсини;

— «лимон» становить код ДК 021:2015: 03222210-8: Лимони;

— «слива» становить код ДК 021:2015: 03222334-3: Сливи тощо.

Зважаючи на чітке та імперативне визначення в законодавстві однозначного алгоритму дій замовника під час зазначення кодів товару предмета закупівлі, а також враховуючи, що позивачем у назві номенклатурної позиції предмета закупівлі було визначено назви овочів та фруктів, зокрема апельсин, морква та ін., позивач повинен був діяти саме так, як визначено в Порядку № 1082, а саме **вказати навпроти кожного відповідного рядка в графі таблиці «Код згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі» не узагальнюючий код для овочів та фруктів**, а код, що найбільше відповідає назвам номенклатурних позицій предмета закупівлі, зокрема код для кожного окремого предмета закупівлі: апельсин, лимон та ін., оскільки Єдиний закупівельний словник містить окремі та конкретні коди для таких овочів та фруктів, окрім узагальнюючого коду для всіх овочів та фруктів, тобто коди, що найбільше відповідають назвам номенклатурних позицій предмета закупівлі.

Отже, колегія суддів погоджується з судом першої інстанції, що позивачем, у супереч абзацу 3 пункту 14 Порядку № 1082, в оголошенні про проведення відкритих торгів не зазначено коду товару, визначеного за Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назвам номенклатурних позицій предмета закупівлі.

Другий апеляційний адміністративний суд постановив рішення Полтавського окружного адміністративного суду від 05.07.2022 у справі № 440/13533/21 залишити без змін, тобто в задоволенні позову про визнання протиправним та скасування висновку відмовити повністю.

Загальні висновки та рекомендації

У всіх вищезазначених висновках моніторингу процедур закупівель є спільне, а саме Держаудитслужбою встановлено порушення вимог пункту 14 Порядку № 1082 та пункту 24 Особливостей.

З метою уникнення та недопущення порушень замовником під час унесення інформації щодо предмета закупівлі товарів та послуг в оголошення, оприлюднення яких передбачено Законом в окремих електронних полях, обов'язково має зазначатися інформація щодо:

назви товару чи послуги кожної номенклатурної позиції предмета закупівлі;

коду товару чи послуги, визначеного згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі.

Отже, на виконання пункту 14 Порядку № 1082 в електронній системі закупівель обов'язково зазначається кожна номенклатурна позиція предмета закупівлі, а саме перелік конкретних найменувань товарів або послуг, який замовник закуповує в межах предмета закупівлі, а також, окрім узагальнюючого коду згідно з [Національним класифікатором України](#), замовник має відображати коди, що найбільше відповідають назвам номенклатурних позицій предмета закупівлі.

Ця інформація зазначається будь-яким замовником незалежно від сфери діяльності та предмета закупівлі (товар чи послуга).

Також на порталі RADNUK.COM.UA читайте:

[«Практика ДАСУ: багатолотова закупівля та назва номенклатурної позиції предмета закупівлі»;](#)

[«Покроковий алгоритм дій замовника під час моніторингу».](#)